

Gymnasieskolernes Rektorforening
Ny Vestergade 13, stuen
1000 København K
att. chefrådgiver Birgitte Randrup

Afdelingen for
erhvervsrettede uddannelser

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5302
E-mail udst@udst.dk
www.udst.dk
CVR nr. 16691909

Vedrørende for sen eller manglende aflevering af udlånte undervisningsmidler

18. november 2011

Sags nr.:

111.72J.261

1. Gymnasieskolernes Rektorforening har ved mail af 7. november 2011 rettet henvendelse til Uddannelsesstyrelsen angående for sen eller manglende aflevering af undervisningsmidler, der er omfattet af § 46, stk. 7, i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksen-uddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 880 af 8. august 2011 (herefter AGV-loven).

Baggrunden for henvendelsen er Uddannelsesstyrelsens breve af 22. september 2011 og 7. november 2011 (styrelsens sags nr. 111.72J.261) til

Gymnasium om opkrævning af gebyrer ved for sen aflevering af udlånte undervisningsmidler.

Det anføres i henvendelsen, at gymnasieskolerne har problemer med elever, der ikke tilbageleverer udlånte lærebøger, hvilket koster skolerne store ressourcer. Der ønskes retningslinjer for, hvad skolerne må og kan gøre for at få de udlånte bøger retur. Der opfordres endvidere til, at der laves en vejledning, og at der åbnes mulighed for at skolerne f.eks. via gebyrer kan sanktionere manglende bogaflevering.

Uddannelsesstyrelsen finder for nærværende ikke anledning til at udarbejde en egentlig vejledning om håndteringen af den beskrevne situation, men kan over for foreningen vejledende oplyse følgende:

2. For så vidt en elev ikke afleverer undervisningsmidler omfattet af AGV-lovens § 46, stk. 7, bemærkes, at AGV-loven ikke indeholder bestemmelser om betaling for ikke afleverede undervisningsmidler.

Der kan heller ikke efter bekendtgørelse nr. 1222 af 4. december 2006 om studie- og ordensregler i de gymnasiale uddannelser (herefter studie- og ordensbekendtgørelsen) fastsættes regler om betaling for ikke afleverede undervisningsmidler.

Spørgsmål herom må derfor løses efter dansk rets almindelige regler om erstatning. Det vil på dette område – som på andre områder, hvor en skole finder at have et erstatningskrav efter dansk rets almindelig erstatningsregler – være op til den enkelte skole at beslutte fremgangsmåden for fremsættelsen af erstatningskravet. Uddannelsesstyrelsen er ikke bekendt med domspraksis om den beskrevne situation.

3. For så vidt spørgsmålet om adgang til opkrævning af gebyrer ved for sen aflevering af undervisningsmidler omfattet af AGV-lovens § 46, stk. 7, henvises til de oven for nævnte breve af 22. september 2011 og 7. november 2011 til Gymnasium. Det bemærkes, at en eventuel opkrævning af gebyrer således vil kræve lovændring.

4. Det enkelte gymnasium skal efter studie- og ordensbekendtgørelsen fastsætte studie- og ordensregler gældende for eleverne på skolen.

Uddannelsesstyrelsens erfaring er, at skolernes studie- og ordensregler ofte indeholder en række praktiske oplysninger til eleverne ud over det indhold, der er obligatorisk i henhold til bekendtgørelsens § 2. Det kan være hensigtsmæssigt, at eleverne således alene har ét dokument at skulle holde sig til, men det indebærer ikke, at der nødvendigvis kan iværksættes sanktioner i forhold til ethvert emne, der er omtalt i studie- og ordensreglerne.

Som eksempel kan nævnes, at hvis det fremgår af studie- og ordensreglerne, at en skole opkræver betaling for fotokopier til undervisningsbrug, jf. AGV-lovens § 46, stk. 8, og bekendtgørelse nr. 1711 af 20. december 2006 om elevers og kursisters betaling for undervisningsmidler i de gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser, så kan der ikke iværksættes sanktioner efter studie- og ordensreglerne foranlediget af manglende betaling. Tilsvarende gælder en elevs manglende betaling af et erstatningskrav efter dansk rets almindelige regler selvom det er angivet i studie- og ordensreglerne – som for eksempel i § 10 i Gymnasiums – , at ”Beskadigede og bortkomne bøger erstattes af eleven”¹.

5. Det følger af studie- og ordensbekendtgørelsens § 2, stk. 1, 2. pkt., at studie- og ordensreglerne bl.a. skal indeholde ”skolens regler for almindelig orden og samvær”. Der vil som led heri efter styrelsens opfattelse i en gymnasieskoles studie- og ordensregler godt kunne fastsættes, at ele-

¹ <http://www.aurehoej.dk/elever/studie-og-ordensregler/> (udprint 7. november 2011).

verne skal aflevere udlånte undervisningsmidler inden for frister, der fastsættes af skolen.

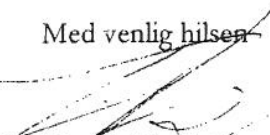
For så vidt en elev tilsidesætter skolens regler for almindelig orden og samvær, herunder eventuelle afleveringsfrister, kan de i studie- og ordensbekendtgørelsens § 7, stk. 1, nævnte sanktioner bringes i anvendelse, men under iagttagelse af det i § 7, stk. 3, nævnte proportionalitetsprincip. Der henvises desuden til pkt. 6 i styrelsens oven for nævnte brev af 7. november 2011 til [redacted] : Gymnasium.

Det bemærkes for god ordens skyld, at det ikke vil være en forudsætning for at fremsætte et erstatningskrav jf. pkt. 2 ovenfor, at der først er truffet afgørelse om sanktioner i henhold til skolens studie- og ordensregler.

Der henvises i øvrigt til vejledning nr. 92 af 4. december 2006 til bekendtgørelse nr. 1222 af 4. december 2006 om studie- og ordensregler i de gymnasiale uddannelser for sagsbehandling i forbindelse med konkrete sager, hvor der overvejes sanktioner efter studie- og ordensreglerne.

6. Der vedlægges endvidere til orientering børne- og undervisningsministerens besvarelse af spørgsmål af 1. november 2011 (nr. S 474) om den tilsvarende problemstilling på folkeskoleområdet, hvor der er en lignende ordning med, at de nødvendige undervisningsmidler skal stilles til rådighed for eleverne uden betaling, jf. § 19, stk. 1, 1. pkt., i lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 998 af 16. august 2010.

Med venlig hilsen

Henrik Thode
Chefkonsulent
Direkte tlf. 3392 5088
Henrik.Thode@udst.dk

07-11-2011

Børne- og undervisningsminister Christine Antorinis skriftlige svar til medlem af Folketinget Alex Ahrendtsen (DF) på spørgsmål af 1. november 2011 (nr. S 474)

”Vil ministeren ændre loven, så folkeskoler fremover har mulighed for at tilbageholde skolebøger som en sanktionsmulighed over for elever, der ikke afleverer skolebøger tilbage fra året før?”

Svar:

Udgangspunktet ifølge folkeskoleloven er, at alle undervisningsmidler, der er nødvendige for at gennemføre en undervisning i overensstemmelse med folkeskolelovens bestemmelser, skal stilles gratis til rådighed af kommunen.

Der kan således ikke opkræves betaling for nødvendige undervisningsmidler, der benyttes som led i den almindelige undervisning. Kommunens pligt til at stille de nødvendige undervisningsmidler vederlagsfrit til rådighed kan ikke begrænses af elevernes manglende tilbagelevering af tidligere udleverede undervisningsmidler.

Kommunen skal således stille de nødvendige undervisningsmidler til rådighed for alle elever, herunder elever, som ikke har afleveret undervisningsmidler, som skolen tidligere har stillet til rådighed.

Folkeskoleloven indeholder ikke bestemmelser om betaling for ikke afleverede undervisningsmidler. Spørgsmål herom må derfor løses efter dansk rets almindelige regler om erstatning.

Jeg har ikke planer om at ændre folkeskoleloven på dette punkt.

Christine Antorini